

ZWYCIĘSTWO!

Na drodze do Polski Lotniczej

W dniu 15-ym września b. r. Warszawa, a wraz z nią cała Polska, przeżywała wielki dzień: na lotnisku Mokotowskim odbył się meeting lotniczy oraz start 13-tu balonów 7-miu państw do zawodów o puchar Gordon-Bennetta.

Miasta w Polsce, wsie przystroiły się w biało-żółte flagi ligi obrony powietrznej państwa, na domach, w oknach, na balkonach zawisły transparenty, głoszące wielkimi czarnymi literami hasło: „Uczmy się latać“. Przy głośnikach i słuchawkach radiowych zasiadło tysiące osób — i ci z dużych miast, którzy nie mogli przyjechać do Warszawy na zawody, choć ministerjum komunikacji uruchomiło 11 specjalnych pociągów, i ci z wiosek zapadłych, oddalonych od stacji kolejowej nieraz o dziesiątki kilometrów — by przysłuchać się transmisji zawodów z lotniska w Warszawie.

Kto tylko mógł przybył na lotnisko Mokotowskie. Od pierwszego obywatela Polski, Prezydenta Mościckiego począwszy, na najskromniejszym obywatelu skończywszy, który za parę ciężko zarobionych groszy kupił sobie stojące miejsce gdzieś na skraju lotniska.

I kto widział oczy wpatrzone bacznie w niebo, gdzie akrobaci powietrza wyczyniali korkolonne lopingi i bezki, jakby kpiąc z prawa ciężenia, kto słyszał burzę oklasków, jaka zerwała się, gdy startowały nasze balony do lotu w nieznaną, kto widział poważnych, dojrzałych ludzi, jak narówni z dziećmi brali udział w „małym Gordon-Bennecie“ i wypuszczali kolorowy balonik z uwiązaną doń zamiast gondoli kartką z ich nazwiskiem i adresem — ten zrozumiał jak powszechnym, jak wielkim i prawdziwym zainteresowaniem cieszy się lotnictwo u nas w Polsce.

Polska lotnicza — to nie frazes. To nie kilku konstruktorów, mozolnych się w trudzie gdzieś w podziemiach Politechniki nad prototypem obecnego RWD, w odosobnieniu od społeczeństwa, które ich nie rozumiało i w trudzie ich nie brało udziału.

Polska lotnicza — to powszechność zamilowań lotniczych w całym kraju, to wielanie w życie dewizy, że każdy komu zdrowie na to pozwala, to polot rosnącej rzeszy konstruktorów, którzy zaczynają kleić swe modele już w szkole powszechnej w wieku 7, 9 lat, to sumienna praca tysięcy robotników w wytwórniach samolotowych, to wreszcie odwaga i wiedza fachowa naszych pilotów.

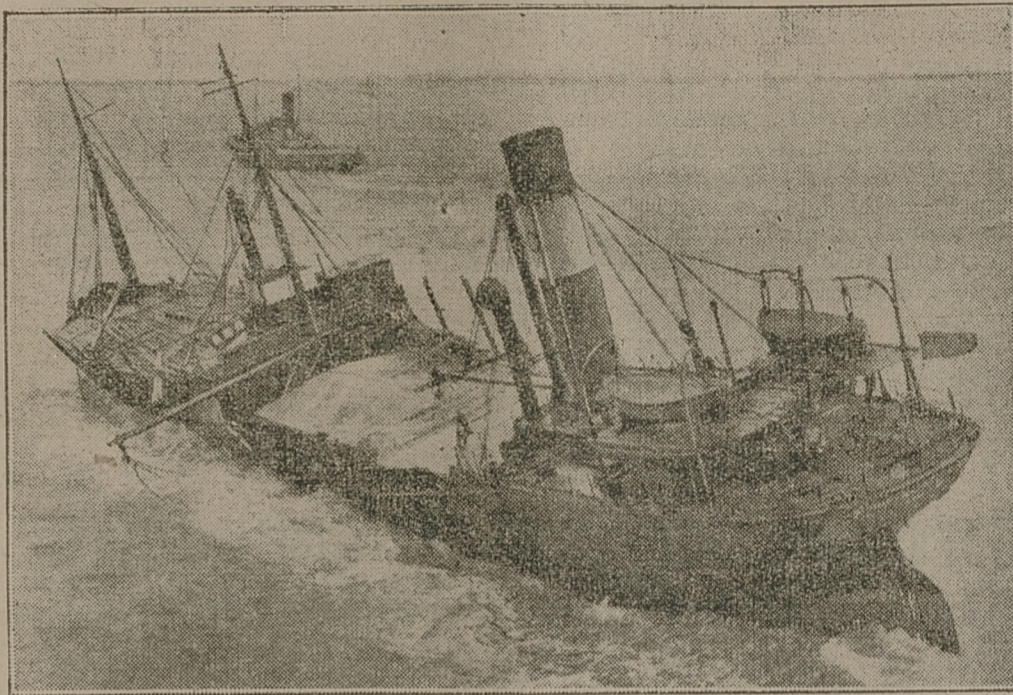
W tych warunkach przyznano Polsce, jako dwukrotnej zwyciężczyni międzynarodowego turnieju lotniczego, pucharu Challenge'owego przez federation aeriennę international, co miało miejsce przed paroma dniami w Dubrowniku, oraz trzecie skolei zwycięstwo w zawodach balonowych o puchar Gordon-Bennetta, jakie zdobył dla Polski kpt. Burzyński i por. Wysocki na „Polonji II“, dzięki czemu puchar Gordon-Bennetta stanie się również naszą własnością — nie są jakimś sporadycznym wypadkiem, czy przysłowiowym łupem szczęścia, ale wypływają i są zasłużonym wynikiem systematycznej, planowej, wytrwałej pracy, w której bierze udział cały naród.

Dlatego nasze zwycięstwo nie ogranicza się tylko do zajęcia pierwszego miejsca w zawodach — zajęliśmy znów podobnie jak i na Challenge'u w roku zeszłym dwa pierwsze miejsca, dodając tem ogólnego poziomu naszych prac, zarówno pod względem doskonałości naszego sprzętu, jak i wyszkolenia pilotów.

Ale świeże zwycięstwo „Polonji II“

i „Warszawy II“ nie może nas upoić, nie możemy spocząć na laurach. Osiągnęliśmy poważne wyniki — tak, ale „noblesse oblige“, jak mówi francuskie przysłowie. Musimy ciągle czuwać, w pracy nie ustawać, by nie tylko utrzymać się na zdobytym z takim trudem poziomie, ale — by wciąż doskonalić się — przysparzać nadal chwaly Rzeczypospolitej.

PO SZALEJĄCYM ORKANIEM W KANALE ANGIELSKIM.

Podczas szalejącego orkanu w kanale angielskim, uległ rozbiciu parowiec angielski „Brompton - Manor“. Kapitan parowca poniósł śmierć.

Czego francuz nie umiał-robił polak Francja nie może obejść się bez robotnika-cudzoziemca

Tam, gdzie robotnik francuski opuszczał pracę, jako zbyt uciążliwą i wyczerpującą jego siły, zastępował go wszędzie robotnik cudzoziemski, a zwłaszcza polak.

Dziś gdy sytuacja na francuskim rynku robotniczym zmieniła się wskutek trudności ekonomicznych, warto zobrazować sobie te wszystkie dziedziny pracy poza górnictwem i rolnictwem, w których dla Francji traci zdrowie i siły polski emigrant i na których do polach jest przede wszystkim niezastąpiony.

Z pomiędzy zawodów, zatrudniających największą ilość cudzoziemców, niewątpliwie pierwsze miejsce zajmuje budownictwo. W r. 1931 liczba pracujących w budownictwie robotników łącznie z żonami i dziećmi wynosiła przeszło 300.000, z czego 250.000 w departamentach nie stanowiących części sfer granicznych. W r. 1926 robotnicy cudzoziemscy oraz robotnicy natywizowani stanowili w budownictwie 1/3 ogółu robotników krajowych, czyli 25 proc.

Ten stan rzeczy trwa już od lat przeszło pięćdziesięciu. Ponieważ jest to robota ciężka, wymagająca wielkiego wysiłku fizycznego i w dodatku nie stała — przeto robotnik francuski porzucił ją już dawno.

Do okręgu paryskiego należą liczne fabryki metalurgiczne, chemiczne i inne, o bardzo męczącej, brudnej i niezdrowej pracy, do której zaledwie niewiele bezrobotnych francuzów mogło by się zgodzić. Taksamo na prowincji cudzoziemcy zajmują pogardzaną przez francuzów miejsce w fabrykach

Wielka ilość robotników cudzoziemskich zatrudniona jest w fabrykach cukru i alkoholu północnych departamentów, praca bowiem w tych fabrykach należy do najbardziej niezdrowych

Zarząd fabryki azotu miał w swo-

im czasie wielkie trudności w znalezieniu odpowiednio wytrzymałych robotników, mogących znieść wyjątkowo wyczerpującą robotę przy maszynach.

To samo dotyczy kuźni, które znalazły się w niemożności znalezienia odpowiedniej ilości robotników dla ciężkich robót.

Fabryki cementu i wapna nie były w stanie zrekrutować pomiędzy robotnikami francuskimi pracowników, którzy by nie bali się oddychać kurzem wapna, którym przesycona jest cała atmosfera fabryczna.

W niektórych miejscowościach nie było zupełnie ślusarzy; w innych brakło robotników francuskich w browarach. Wszędzie napotymano na trudności w rekrutowaniu techników wyspecjalizowanych: monterów-techników, zegarmistrzów, robotników dla budowy mostów specjalnych etc.

Robotnicy francuscy opuszczali również roboty w fabrykach dachówek i cegły, gdyż praca ta była dla nich zbyt uciążliwa, oraz w hutach szkła, które były formalnie bojkotowane, bowiem praca w nich wymaga wprost wyjątkowej wytrzymałości. Po pewnym okresie takiej pracy nabawia się robotnik rozszerzenia sereca lub też suchot.

Brudne roboty w fabrykach olejów, nawozów sztucznych, czy też barwników oraz roboty szkodliwe dla zdrowia w fabrykach chemicznych są również unikane przez robotnika francuskiego. Robotnik ten nie zgodziłby się pracować w chmurze kurzu, pochodzącego z różnych szkodliwych chemicznych emanacji, które wymagają noszenia masek ochronnych.

Przemysł jedwabny — z braku robotnika francuskiego — musi też starać się o robotnika cudzoziemca, który nie sprzeciwiłby się pracy w duszących gazach acetonu i innych kwasów.

SLYNNA ŚPIEWACZKA OPEROWA MARJA JERITZA OSKARŻONA O... BIGAMJĘ.

Słynna śpiewaczka opery wiedeńskiej Marja Jeritza, po powrocie do Wiednia z Ameryki, gdzie uzyskała rozwój i wyszła za mąż za bogatego przemysłowca, oskarżona została o bigamię, gdyż prawo austriackie nie uznaje unieważnień małżeństw zawartych w kościele katolickim. Proces śpiewaczki wywołał w Wiedniu olbrzymią sensację.

Autożyro na okrętach angielskich

Przed miesiącem poczyniono na wojennych okrętach angielskich doświadczenia z autożyrem. Wypadły one tak pomyślnie, iż obecnie admiralicja postanowiła umieścić autożyry na wszystkich okrętach wojennych o większym tonażu. Autożyry nie wchodziły oczywiście w rachubę jako samoloty bojowe, ale będą oddawały usługi jako samoloty obserwacyjne, które mogą z łatwością po wykonaniu swego zadania lądować na pokładzie okrętu.

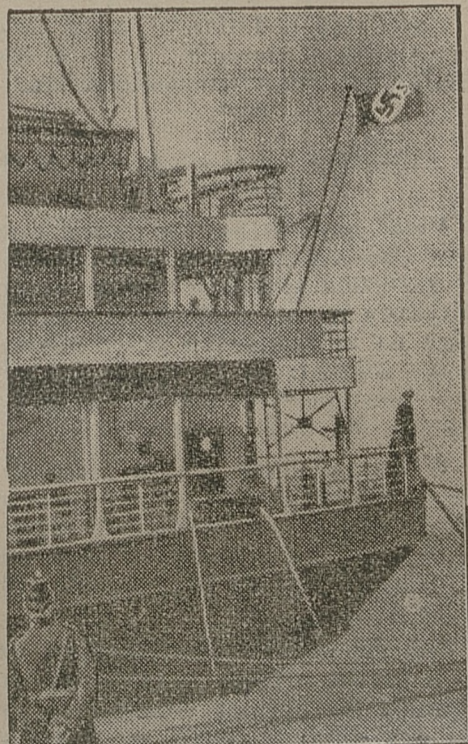
—000—

Japończycy nie znają pocałunku

Japończyk nie uważa sereca za siedlisko uczucia, uważa je natomiast za taki sam organ, jak i każdy inny, a słowa „Kocham cię z całego sereca“ byłyby w języku japońskim niezrozumiałe. Japończyka, nie szczęśliwie zakochanego bolą przedziej kołana z klęczenia przed ubóstwianą, niż sereca. Również i pocałunek jest obcy japończykowi.

W wyświetlanych w Japonii filmach amerykańskich trzeba wycinać sceny pocałunków, ponieważ... nikt ich tam nie rozumie. Nawiazane jednak stosunki z kulturą europejską wytwarzają zmiany i pod tym względem. Podobno w ostatnich czasach wieczorami spotyka się parki japońskie, zachowujące się zupełnie po europejsku. Ale sfery miarodajne dotychczas nie uznają pocałunku — tego importowanego z Europy artykułu.

NIEMIECKA FLOTA HANDELOWA.

Posiadać będzie obecnie na swych flagach swastykę, ako godło nordyjskie.

